

Muöök de löönj ke Dugëër/gät-thok yiic (Care by Secretary order)

Wël lo tënë amidhiëeth (Information for parents)

Dinka | Thuonjån

OFFICIAL

Athöör kënë acie kë de jiëem de lönj. Aye lueel ba kuonny koor tënë raan ë löönj ago gæer de thual ëbën lëu bï tö kenë yin bëër/dhuknhom.

Kä tö thïn

Ye thæer kaadë benë lönj ë muöök de Dugëër thok thök	2
Të benë menhdu rëer thïn	2
Tinj de menhdu	2
Kë ye raan lui looi	2
Lëu bï Akut de Luk lönj ë muöök ë Dugëër cok wääc (bï waar) ka bï riöök (teemköu)?	2
Na yin kënë gam në kë loi rot yon de luk	3
Ye tēno lëu bï yæn wël ke jiëem banjë löönj yök thïn	3
Wël ke yök	3

Raan ë löönj tö në Akutnhom de Mith yiic aci tak lon adë ke mëët ë koc ke baai aci pieth tënë menhdu ku aci menhdu tääu në **lönj ë muöök de dugëer/gät-thok** yic. Ëkënë ee rot looi në wët de pial ku yiknhial de menhduön tö në këracic ku koor gël.

Dugëer Akutnhom de Koc ke Bëi, Piath ku Yööt (akutnhom) anonj mukthuöliya tueenj tënë menhdun tö në ye lönj kënë yic. Acin raan dët nonj nhom mukthuöliya tueenj, agut ci yin. Kënë ee yen nyuwoth lon adë ke akutnhom anonj nhom yith ku mukthuöliya ëbën ye amidhiëeth muk tënë mith.

Raan ë Gël de Mith (raan lui) abï:

- ajuier de menhdu jaamic kenë yin ku bï kånj kedhie ya tinj yiic tënonj yen kë bï tak ke bï looi tënë menhdu
- ya jam kenë koc kök peei, agut ci menhdu, dumuuken ku jol ya koc ci piëc në loilooi thiääk kenë yen.

Ye thæer kaadë benë löñ ë muöök de Dugëër thok thök

Löñ ë Muöök de Dugëër alëu bï tö ke lui agut cï run kaarou.

Akutnhom alëu bï raan lëu bï röñ kenë muöök de menhdu guik ago nyin tïit në yen athæer ka thæer bäär yiic. Akutnhom alëu bï thiöñj tënë yön ë luk në kë de löñ ë muöök de athæer ka muöök de kaam bäär yic. Kee löön käkë aabi töu agut cï bï menhdu kööldeen ë dhiëeth ben nañ run kaa 18th.

Na cïn raan lëu bï röñ kenë muöök de menhdu athæer ka në kaam bäär yic, ke akutnhom alëu bï löñ ë muöök de Dugëër juakic. Juëñ ë yic alëu bï run kök kaarou dhiæt thin ku abi ya gam agut cï bï menhdu køn nañ run kaa 18.

Të benë menhdu rëer thïn

Na cï menhdu rëer të de muöök në ye kaam benë akutnhom de luk wët kënë tak, ke alëu bï rëer tëdeen töu yen thïn.

Na koor bï menhdu jot/jäl, ke akutnhom abi them bï keek juiëer të bï kek rëer thïn kenë raan dët ë paandun ka raan dët peei wën bikë njic guöp. Na cïi rot ye looi wuya, ke alëu bï rëer në muöök de raan dët peei yic ka në yöt ka akut de koc bï nyin bën tïit në keek.

Keek aalëu bik ya rëer kenë raan dët peei cï akutnhom tïñ ke bï röñ.

Na noñ mïth juéc tö në muöök de menhdu yic, ke akutnhom abi them bï keek cok tö ëtök.

Tïñ de menhdu

Athiekic apæi tënë menhdu ba ya rëer ke yï ye jam wenë yen. Raan ë luoi abi tak në kä bï looi në kë de yök ke ye biäk ajuiæer de täñ ë luk.

Ajuiæer de yök alëu bï looi në kaam de raan lui. Na noñ gæer de kæræc ye ajuiir käkë tääu të rac, ke yï jaamë wenë raan lui ago ajuiir yam looi.

Kë ye raan lui looi

Raan ë luoi yenëke mukthuul bï ajuiæer de luk juir tënë menhdu ku bï tääu në luoi yic.

Raan ë luoi abi ajuiæer kënë juir bï ya caathic në kaam de thaar kenë thaar ku abi yïn gäm thaar bï yïn rot mat thïn të cï kek yen looi. Keek abi tak në tën benë kån ya lotuenj ke noñjic kë koor bï tiaam në ajuiæer yic.

Lëu bï Akut de Luk löñ ë muöök ë Dugëër cok wäac (bï waar) ka bï riöök (teemköu)?

Na cï kënë rot waar ku menhdu acïi beer tö në kæræc yic, ke akut de luk alëu bï ye löön kenë teemköu. Yïn, menhdu ku raan ë luoi alëu bï thiöñj në yekënë.

Na bï mëët rot looi ku na bï piath tënë menhdu, ke löñ ë gël de koc ke baai alëu bï looi. Kënë abi rot ya looi yetök:

- të noñ yen thæer juéc röñ nootwei ke löñ këc køn thök, ku
- të cïn yen löñ dët peei koor yön de luk tënë menhdu.

Na yîn kënë gam në kë loi röt yön de luk

Na cîi gam në wët cî raan de luk looi në Akutnhom de luök ke Mîth yic, ke yîn nõn nholmääu ba madhulum looi në kë de ye wët cî looi në akutnhom de luök ke akër yiic. Yîn bî nholm ya nañ nîn kaa 28 ago madhulum looi të cenë Akutnhom de luök ke Mîth ye lõn kënë tääu.

Awarak ke madhulum aato tënë:

- gær de Yön ë Luök ke Mîth yiic
- gær de Yön ë dhum ë luök yiic
- Yön de Luök ke Payam yiic.

Yen athiekic ba kuõny kør tënë raan ë löön/ganuun të cin yen tak luñ cî teem dhuum nholm tënë Yön ë luök ke Mîth yiic.

Ye tēno lēu bī γen wël ke jīēm banjē löön yök thīn

Thiëc banjē γän ke kuõny tō në lõnjic alēu bī ya looi tënë:

- Raan de lõn ye yîn kōõc në nyindu yic në luk nholm
- raan ë löön/ganuun tō baai (cî gõt rin tënë 'Akutnhom de Lõn' tō në Apäm Maketh yic)
- Akut de Victoria Legal Aid, Melbourne, telepuun 1300 792 387
- Thukul ë Law Institute of Victoria, telepuun (03) 9607 9311
- Loilooi ke akutnhīm ke Kõc ke Lõn/Ganuun ke Biktoria Aboriginic Lõn de Luõci Co-op Ltd, telepune 1800 064 865
- Akut de Djirra, telepuun 1800 105 303
- loilloi ke löön ke akutnhom de kõc ke baai.

Wël ke yök

Rin ke raan lui në γän ke gël de mîth yiic: _____

Nambai yenë keek yök: _____

Mäktam akut de Kõc ke Bëi, Piath ku Yööt:

Na kør/wïc wël juëc kök, ke yī yuöp Mäktam Akutnhom de Kõc ke Bëi, Lõn ku Yööt.

Yuöpë yook ago ye athöör kënë yök në dhöl dët peei yic. tuõcë wuõck imeeil në CpManual@dffh.vic.gov.au

Gam ku gäät ye Akuma Kõc Victoria, 1 Treasury Place, Melbourne.

© Walaya de Victoria, Australia, Akutnhom de Kõc ke Bëi, Lõn ku Yööt, Pen Dhiëc 2026.

ISBN 978-1-76171-169-5 (pdf/online/MS word)

Atö në [Athöör de Gël de Mîth yic – Lõn ë Mušök de Dugëër](#)

<https://www.cpmanual.vic.gov.au/advice-and-protocols/information-sheets/orders/care-secretary-order>
2604564